

PATVIRTINTA

Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2011 m. birželio 28 d.
įsakymu Nr. A1-211

KOVOS SU KORUPCIJA VALSTYBINĖJE AUGALININKYSTĖS TARNYBOJE PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kovos su korupcija Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos programa (toliau – programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2011-2014 metų programa, patvirtina Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. 1X-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2011, Nr. 77-3727), Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297) (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) ir atsižvelgiant į Žemės ūkio sektoriaus antikorupcijos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 373 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. 3D-905 redakcija), nuostatas.

2. Programoje nustatomi korupcijos prevencijos Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) tikslai ir uždaviniai, bendrosios ir specialiosios korupcijos prevencijos priemonės, korupcinių teisės pažeidimų tyrimo ir visuomenės įtraukimo į kovą su korupcija būdai.

II. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Programos tikslas – sustiprinti korupcijos prevenciją, užkirsti kelią korupcijos pasireiškimui Tarnyboje, pašalinti teisės aktų, procedūrų ir kitų veiklos sričių spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai.

4. Programos uždaviniai:

4.1. vykdyti nuolatinę, kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą Tarnybos ilgalaikės kovos su korupcija priemonių įgyvendinimą;

4.2. nustatyti Tarnybos korupcijos paveiktas sritis, sąlygas korupcijai atsirasti bei plisti ir teikti siūlymus dėl galiojančių teisės aktų tobulinimo;

4.3. užtikrinti, kad kuo greičiau būtų nustatomi korupcinių teisės pažeidimų padarymu įtariamą asmenys ir įgyvendinamas teisės pažeidėjų neišvengiamos teisinės atsakomybės principas;

4.4. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis sukurti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros ir kontrolės mechanizmą;

4.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę.

III. SITUACIJOS ANALIZĖ

5. Tarnybos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes atitinka Korupcijos prevencijos įstatyme nurodytus šiuos kriterijus:

5.1. pagrindinės Tarnybos funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas;

5.2. tam tikrų Tarnybos struktūrinių padalinių veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ir apribojimu;

5.3. Tarnyba daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;

5.4. naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

IV. KORUPCIJOS SAMPRATA IR KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS KOMPONENTAI

6. **Korupcija** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

7. **Korupcijos pasireiškimo tikimybė** – prielaida, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir/ar vidiniai ir/ar individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

8. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

9. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** – korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir kiti tokio pobūdžio teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

10. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

11. Kitos šioje metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

12. Pagrindiniai kovos su korupcija Tarnyboje programos komponentai yra:

12.1. korupcijos prevencija;

12.2. korupcinio pobūdžio tarnybinių nusižengimų tyrimas;

12.3. visuomenės įtraukimas į korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų (korupcinių teisės pažeidimų) išaiškinimą ir tyrimą.

13. Sėkmingai kovoti su korupcija galima tik tada, kai kovos su korupcija programos elementai – prevencija, teisės pažeidimų tyrimas ir visuomenės švietimas ir jos parama – įgyvendinami kaip nedaloma visuma.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJA

14. Korupcijos prevencijos tikslas – užkirsti kelią korupcijai atsirasti ir plisti Tarnyboje, t. y. pašalinti teisės aktų, veiksnių ir procedūrų spragas, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai atsirasti.

15. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės yra šios:

15.1. korupcijos rizikos analizė;

15.2. kovos su korupcija programos;

15.3. teisės aktuose įtvirtinto ar teisės aktų projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui vertinimas (teisės aktų ar jų projektų antikorpucinis vertinimas);

15.4. informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje, pateikimas;

15.5. informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams;

15.6. Tarnybos darbuotojų ir visuomenės švietimas ir informavimas apie programos įgyvendinimą;

15.7. nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas;

16. Lietuvos Respublikos įstatymais gali būti nustatytos ir kitos korupcijos prevencijos priemonės.

VI. KORUPCINIO POBŪDŽIO TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

17. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo tikslas – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą.

18. Siekiant kuo geriau ištirti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

18.1. nustatyti Tarnybos struktūrinių padalinių funkcijas ir atsakomybę kovojant su korupcija;

18.2. daugiau dėmesio skirti informacijos patikimumui, atidžiai, išsamiai ją tikrinti ir nešališkai vertinti;

18.3. sudaryti darbuotojams, įgaliotiems rengti korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo planus bei vykdyti korupcijos prevenciją, tinkamas sąlygas tobulintis, taip pat užtikrinti jų techninį aprūpinimą;

18.4. organizuoti ir plėtoti bendradarbiavimą tarp teisėsaugos ir kontrolės institucijų tiriant nusikaltimus, kuriuose kartu veikia organizuotos nusikalstamos grupuotės, šeėlinio verslo atstovai ir korumpuoti asmenys, siekiant pakirsti atskiras korupcines sistemas, veikiančias socialinius, ekonominius ir kriminogeninius procesus;

18.5. organizuoti ir plėtoti bendradarbiavimą tarp Tarnybos struktūrinių padalinių darbuotojų tiriant informaciją apie atliekamus patikrinimus, kurių metu gali būti nustatyta ir nusikalstamos veikos požymių.

VII. VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR JOS PARAMA

19. Visuomenės antikorpucinio švietimo tikslas – informacijos, susijusios su korupcijos klausimais Tarnyboje (supažindinimas su korupcijos keliamu pavojumi, skatinant nesitaikstyti su korupcija, aktyviai su ja kovoti ir pan.), pateikimas visuomenei ir Tarnybos darbuotojams.

20. Kad visuomenė gautų pakankamai informacijos apie korupcijos apraiėkas, korupcinių teisės pažeidimų tyrimą, apie savo teises ir galimybes pasipriešinti korupcijai ir siekiant įtraukti visuomenę į kovą su korupcija, reikia:

20.1. Tarnybos interneto svetainėje skirti nuolatinę puslapį programai ir jos įgyvendinimo klausimams. Šiuose puslapiuose skelbti informaciją apie įgyvendinamas antikorpucines priemones, kitą susijusią informaciją, taip pat numatyti galimybę interneto vartotojams pateikti savo komentarus, atsiliepinimus, siūlymus, pranešimus ir kt.;

20.2. organizuoti renginius, kuriuose būtų aiškinama apie moralinę, visuomeninę ir finansinę korupcijos žalą ir Tarnybos darbuotojų pasipriešinimo korupcijai galimybes;

20.3. per Tarnybos interneto svetainę, taip pat Tarnybos leidinius reguliariai raginti Tarnybos darbuotojus, taip pat gyventojus telefonu, paštu, elektroniniu paštu tiesiogiai ar anonimiškai pranešti apie korupcinius nusikaltimus Tarnyboje;

20.4. nuolat tobulinti gautų pranešimų apie korupcinius teisės pažeidimus Tarnyboje nagrinėjimo sistemą;

20.5. plėtoti tiesioginių visuomenės ir Tarnybos darbuotojų, vykdančių korupcijos prevencijos priemones, bendradarbiavimą;

20.6. nustatyta tvarka informuoti žiniasklaidą, o per ją – ir visuomenę apie Tarnyboje nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

20.7. kasmet rengti ir viešai skelbti pranešimą apie programos priemonių įgyvendinimą.

VIII. PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJAI

21. Programos rezultatyvumas vertinamas vadovaujantis šiais kriterijais:

21.1. įvykdytų ir neįvykdytų programos įgyvendinimo priemonių skaičius;

21.2. programos priemonių įgyvendinimas nustatytais terminais;

21.3. teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuotas Tarnybos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų skaičius;

21.4. anoniminių ir oficialių pranešimų apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas skaičius.

IX. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

22. Kovos su korupcija Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Tarnybos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo Tarnyboje sritis ir šios programos įgyvendinimo aktualumą.

23. Už šios programos nuostatų ir priemonių įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakinga programos įgyvendinimo koordinavimo komisija ir šios programos įgyvendinimo priemonių plane numatyti vykdytojai.
